

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2013. GODINU **DEMOKRATA BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-341/14
Sarajevo, 24.mart 2015. godine

S A D R Ž A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1.UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Demokrata Bosne i Hercegovine za 2013. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuje pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu, utvrđeno je da su Demokrati Bosne i Hercegovine prekršili odredbe člana 5. stav (3) i (4), člana 8. stav (6), člana 11. i člana 12. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskog izvještaja, nismo zapazili ništa značajno, osim gornje napomene, što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Demokrata Bosne i Hercegovine za 2013. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Demokrati Bosne i Hercegovine su se finansirali iz sljedećih izvora:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk. prih. %
1	Članarina	100,00	95,24%
2	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00%
3	Prilozi pravnih lica (3-b)	5,00	4,76%
4	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,02%
5	Prihodi od pr.lica (3-d)	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00%
7	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00%
8	Prihodi od propag. (3-g)	0,00	0,00%
9	Ostali prihodi	0,00	0,00%
I	Ukupni prihodi	105,00	100,00%
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00%
	Izvori finansiranja (I+II)	105,00	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju Demokrati Bosne i Hercegovine su iskazali ukupne rashode u iznosu od 83,00 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Demokrati Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv je Demokrati BiH.

Politička stranka pod nazivom Demokrati Bosne i Hercegovine upisana je u registar političkih organizacija kod Kantonalnog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: R-I-2/99 od 01.06.1999. godine, te rješenjem broj: RF-1293/06 kod Općinskog Suda u Sarajevu, sa sjedištem u Sarajevu, ulica Čekaluša broj 14.

U finansijskom izvještaju, politička stranka navodi kontakt adresu, ulica Skenderija broj 18/III.

Lice ovlašteno za zastupanje poličke stranke u 2013. godini bio je prof.dr.sci. Safet Ćibo, tadašnji predsjednik stranke.

Kao lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2013. godinu naveden je Naser Čeković.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu, Demokrati Bosne i Hercegovine nemaju niže nivoe organizovanja.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Demokrata Bosne i Hercegovine za 2013. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrđi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Demokrata Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i kontrolu godišnjih finansijskih izvještaja Demokrata Bosne i Hercegovine u periodu od 2006. do 2011. godine, nakon čega su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama političkoj stranci.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2012. godinu, nije utvrđeno ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje političke stranke, u toj godini, suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1. NALAZI REVIZIJE

- a) **Demokrati Bosne i Hercegovine su, primanjem dobrovoljnih priloga fizičkih i pravnih lica u vidu usluga, prekršili odredbe člana 5. stav (3) i (4) i člana 8. stav (6) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Politička stranka, suprotno odredbi člana 5. stav (3) ovog Zakona nema račune, niti druge dokumente, izdate od strane fizičkih lica, koja su stranci pružila usluge bez naknade¹.

Stranka nije, u skladu sa odredbom iz stava (4) istog člana, vodila evidenciju o dobrovoljnim prilozima fizičkih i pravnih lica, niti je izdavala potvrde o primljenim prilozima².

Također, jedan od priloga je ostvaren posredstvom trećeg lica, što je suprotno odredbi člana 8. stav (6) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

¹ U skladu sa odredbom člana 5. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, dobrovoljnim prilozima, u smislu ovog zakona, smatra se i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkoj stranci bez naplate.

U skladu sa odredbom člana 5. stav (3) ovog Zakona, za dobrovoljne priloge koji se daju političkoj stranci u formi proizvoda ili usluga fizička i pravna lica dužna su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge, te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku i da ne podliježe naplati.

² U skladu sa odredbom člana 5. stav (4) Zakona političke stranke su dužne voditi evidenciju o prijemu dobrovoljnih priloga, te izdavati potvrde o prijemu dobrovoljnih priloga.

³ U skladu sa članom 8. stav (6) Zakona o finansiranju političkih stranaka, zabranjeno je davanje dobrovoljnih priloga u novcu ili u formi proizvoda i usluga posredstvom trećih lica (posrednika).

- Uvidom u finansijski izvještaj političke stranke i kopiju godišnjeg obračuna (Završni račun za 2013. godinu, ovjeren od strane Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge - AFIP), koji su Demokrati BiH, u skladu sa članom 4. stav (2) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, dostavili Centralnoj izbornoj komisiji BiH, utvrđeno je da je Naser Čeković, kao certificirani računovođa, bez naknade stranci pružio usluge u vidu vođenja poslovnih knjiga, izrade i potpisa završnog računa, te da stranka ne posjeduje račun niti drugi dokument sa naznačenom tržišnom vrijednošću pružene usluge, u skladu sa članom 5. stav (3) Zakona.
Politička stranka nije vodila evidencije o pomenutim uslugama, niti je njenom davaocu izdala potvrdu u skladu sa članom 5. stav (4) ovog Zakona.
- Demokrati BiH su u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine, bez naknade koristili poslovne prostorije u ulici Čekaluša broj 14 u Sarajevu, koje su u vlasništvu Nafije Kalić.
U postupku kontrole finansijskog izvještaja stranke, utvrđeno je da je prilog Nafije Kalić stranka ostvarila posredstvom trećeg lica (posrednika) Bosnia Airlinesa d.o.o. Sarajevo, što je suprotno odredbi člana 8. stav (6) Zakona o finansiranju političkih stranaka.
U aktu broj, NB:115-09/14 od 29.09.2014. godine, koji je po zahtjevu Centralne izborne komisije BiH upućenom političkoj stranci, dostavilo pravno lice Bosnia Airlines d.o.o. Sarajevo, navedeno je da je Nafija Kalić, vlasnica poslovnog prostora u ulici Čekaluša broj 14 u Sarajevu, omogućila pravnom licu Bosnia Airlines d.o.o. Sarajevo da može, u njeno ime, omogućiti Demokratima BiH da koriste pomenute prostorije do daljnog, dok stranka sebi ne obezbijedi adekvatan prostor.
U aktu je navedeno da vrijednost poklona, koji je politička stranka ostvarila posredstvom trećeg lica iznosi 50,00 KM mjesečno, odnosno 600,00 KM za cijelu 2013. godinu, što Demokratima BiH predstavlja zabranjen prilog.

b) Politička stranka nije ispoštovala odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁴.

Poslovne knjige političke stranke nisu vođene u skladu sa računovodstvenim propisima⁵.
U Završnom računu za 2013. godinu, koji je sačinjen na osnovu poslovnih knjiga stranke i podnešen Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge - AFIP), nisu iskazani prihodi, iako je politička stranka ostvarila prihod od članarine u iznosu od 100,00 KM, novčani prilog pravnog lica u iznosu od 5,00 KM, nenovčani prilog po osnovu korištenja poslovnog prostora bez naknade, za koji je utvrđeno da iznosi 600,00 KM i nenovčani prilog certificiranog računovođe, koji je bez naknade vodio poslovne knjige i sačinio završni račun.
U poslovnim knjigama nisu iskazani ni troškovi zakupnine u iznosu od 600,00 KM, niti troškovi računovodstvenih usluga.
Suprotno računovodstvenim propisima, ostvaren prihod o članarine, u iznosu od 100,00 KM i prilog pravnog lica u iznosu od 5,00 KM, u poslovnim knjigama je iskazan kao obaveza stranke u bilansu stanja, na kratkoročnim razgraničenjima i rezervisanjima.

⁴ U skladu sa odredbom člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka politička stranka je dužna voditi poslovne knjige i podnosići finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

U skladu sa odredbom člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka stranka je obavezna voditi evidencije o svojim prihodima i rashodima, a u skladu sa odredbom člana 12. stav (3) istog zakona, stranka je obavezna podnosići finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja uređeni su Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13).

⁵ Politička stranka je obavezna voditi poslovne knjige i podnosići Završni račun u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 83/09).

U finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka je iskazala samo dio prihoda, u iznosu od 105,00 KM. Prihod od nenovčanih donacija, kao ni troškove zakupnine u iznosu od 600,00 KM i troškove računovodstvenih usluga, demokrati BiH nisu iskazali, čime su prekršili odredbe člana 12. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Demokratima BiH da se pridržavaju odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da uspostave i vode evidencije o dobrovoljnim prilozima u skladu sa članom 5. Zakona,*
- *da ne primaju priloge posredstvom trećih lica, jer je to zabranjeno članom 8. stav (6) ovog Zakona,*
- *da poslovne knjige vode u skladu sa računovodstvenim propisima, kako je to propisano u članu 11. ovog Zakona,*
- *da uspostave i vode evidencije o svim prihodima i rashodima i*
- *da finansijske izvještaje podnose u formi koju je odobrila Centralna izborna komisija BiH.*

Komentar

Demokrati BiH nisu se očitovali na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu, pa je isti, u skladu sa odredbom člana 12. stav (4) Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka postao konačan.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju, revizor

mr.sc. Hasida Gušić